

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: 2 Korinthiërs 3, 4 - 6
Ochtenddienst

Broeders en zusters, in deze dienst mag ik u het Woord van de Here verkondigen over de ambtsdienst in de gemeente van Jezus Christus. Nadat we geluisterd hebben naar de woorden waarmee de Here ons straks zal begroeten, zullen we zingen over hoe goed het is om in Gods huis te zijn. We doen dat met de woorden van Psalm 84 : 1 en 6. Maar we zullen deze dienst beginnen met onze afhankelijkheid van de Here te belijden. Uit eerbied voor onze God zullen we hierbij gaan staan.

- 1. Lied : Psalm 84 : 1 en 6**
- 2. Lezing van de wet**
- 3. Lied : Psalm 51 : 5 en 6 (bede om een nieuw hart en een hart dat zijn zonden eerlijk belijdt)**
- 4. Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 5. Schriftlezing : 2 Corinthiërs 3**
- 6. Lied : Psalm 99 : 5, 6 en 8 (over Mozes die in het licht van God trad)**
- 7. Tekst : 2 Corinthiërs 3 : 4 - 6**
- 8. Lied : Psalm 19 : 4 en 6 (over vreugde van het dienen van God en bede om ootmoed)**
- 9. Dankzegging en voorbede**
- 10. Slotzang : Psalm 135 : 1 en 12 (oproep aan de knechten van de Here om Gods Naam groot te maken)**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein, Jaarlijks wordt in Kampen een schooldag gehouden. Een dag die bedoeld is om de band tussen de kerken en de Theologische Universiteit te versterken. Iets wat heel belangrijk is. Want de kerken en de Universiteit hebben elkaar over en weer nodig. De kerken hebben de school nodig voor de opleiding van zijn predikanten en de ontwikkeling van de gereformeerde theologie. En de school ontleent zijn bestaansrecht aan de kerken. De kerken hebben de school gesticht, de kerken houden toezicht en de kerken zorgen voor de financiële middelen. Jaarlijks brengen we als kerken een 2,5 miljoen gulden op om

de school in stand te houden. De opleiding van onze predikanten is ons blijkbaar heel wat waard. Blijkbaar zien we als kerken onze predikanten als een kostbaar bezit.

Maar als je de kerkelijke pers een beetje volgt, dan vrees ik, dat mening predikant niet het gevoel heeft dat de gemeente hem als een kostbaar bezit ziet. Daarmee wil ik niet zeggen dat de kerken slecht met hun predikanten omgaan. Die ervaring heb ik zeker niet. Maar een feit is wel dat de relatie van een predikant en zijn gemeente is in de laatste tien jaar in onze kerken veel meer onder druk is komen te staan. Gelukkig lang niet overal. In veel gemeenten gaat het wel goed. En kunnen gemeente en predikant goed met elkaar door de deur. Maar als we kijken naar het aantal predikanten dat is losgemaakt of naar het aantal gemeenten waar de hulp van het GVI moet worden ingeroepen om de relaties binnen de kerkenraad weer te herstellen, dan wordt je daar toch erg verdrietig van. Als de kerk je tenminste aan het hart gaat. En ik kan me voorstellen dat jonge broeders nog eens extra achter hun oor krabben voordat ze besluiten naar Kampen te gaan om vervolgens predikant te worden. En dat is iets wat ons als kerken zeker zorgen mag baren. Want als in 2010 de grote groep predikanten die vlak na de oorlog geboren is met emeritaat gaat en er nauwelijks jongens in Kampen afstuderen en predikant willen worden, dan zal het aantal vacatures weer in een snel tempo toenemen.

Hoewel de moeiten tussen predikant en gemeente in de afgelopen jaren behoorlijk zijn toegenomen, is dit niet iets nieuws. Ja, het is zo dat er in het begin van de nieuwtestamentische kerk er zelfs spanningen zijn geweest tussen gemeenten en apostelen. Het bekendste voorbeeld daarvan is wel de moeiten tussen Paulus en de gemeente van Corinthe. Om deze onder druk staande relatie gaat het ook in onze tekst van vanmorgen. En deze tekst heb ik voor u als volgt samengevat:

Paulus verdedigt zijn ambtsdienst tegenover de gemeente van Corinthe.

Door erop te wijzen dat hij:

- 1. vol vertrouwen is door de vruchten van zijn werk**
- 2. dat hij zich bekwaam gemaakt weet door God**
- 3. hij dienaar is van het nieuwe verbond van de Geest.**

In het eerste punt zullen we dus gaan zien dat **Paulus zijn ambtsdienst verdedigt door erop te wijzen dat hij vol vertrouwen is door de vruchten van zijn werk.**

Maar voordat ik daar wat over ga zeggen, is het voor de beeldvorming goed om eerst wat meer te laten zien van de moeizame relatie tussen Paulus en de gemeente. Zoals gezegd: in Corinthe waren ze niet zo te spreken over Paulus. Dat hangt samen met het toch wel bijzondere karakter van de gemeente. In Corinthe waren de broeders en zusters erg kritisch en hadden ze nogal de neiging om idolen te kiezen en op uiterlijkheden te letten. Dat kiezen van idolen heeft Paulus al ter sprake gebracht in zijn eerste brief. Dat hem dat hoog zat blijkt duidelijk uit het feit dat hij er in die brief al in het eerste hoofdstuk over begint. Terwijl hij meestal zijn brieven begint met een uitgebreide dankzegging aan de Here voor wat hij in de gemeente doet. Iedereen in de gemeente heeft zijn leus : Ik ben van Paulus!, roept de een. Ik ben van Apollos!, roept de ander. En ik ben van Kefas!, roept weer een ander. En ik van Christus!, roept de volgende. Alsof het om een competitie gaat. En alsof niet de hele gemeente van Christus is.

En als je de tweede brief van Paulus overziet, dan begint hij zich ook al in het eerste hoofdstuk te verdedigen. In vers 12. En die verdediging is het hoofdonderwerp van de brief. Want hij loopt door tot en met hoofdstuk 7. Hier en daar wijkt hij in die hoofdstukken ook wel eens af, maar het is wel steeds de rode draad door de die hoofdstukken. En in hoofdstuk 10, 11 en het begin van 12 gaat hij hiermee weer verder.

U vraagt zich misschien af of de kritiek op Paulus zo hevig was, dat hij hier zoveel hoofdstukken aan moet wijden? Nou, de kritiek op Paulus was niet misselijk. Ik zou hem in ieder geval niet graag krijgen. Want het gaat niet om onbeduidende dingen, waar Paulus op reageert. In hoofdstuk 1 vers 15 en verder bijvoorbeeld verdedigt Paulus zich tegenover het verwijt dat hij niet betrouwbaar is. Dit werd veroorzaakt doordat hij had beloofd om te komen. Maar kwam niet, omdat hem dat bij nader inzien beter leek (vers 23). En in hoofdstuk 10 vers 10 lezen we een ander verwijt aan het adres van Paulus. Een verwijt dat er ook niet om liegt: "Want zijn brieven, zegt men, zijn wel gewichtig en krachtig, maar zijn persoonlijke verschijning is zwak en zijn spreken betekent niets." En dan zegt Paulus daarop: "Laat, wie zo iets zegt, bedenken, dat wij van dichtbij, als het op daden aankomt, zó zijn, als wij uit de verte door onze brieven spreken." Blijkbaar zijn er dus broeders en zusters die Paulus maar slap en laf vinden. In zijn brieven, op afstand, durft hij wel, maar als het erop aankomt om in eigen persoon in te grijpen, doet hij niets. In een rechtstreekse confrontatie durft hij niet. En verder is er nog het verwijt

dat tegen hem dat hij naar het vlees leeft (hoofdstuk 10 vers 10). Kortom de verwijten zijn niet van de lucht.

Hoe gaat Paulus nu met deze verwijten om? We zijn hem aan de ene kant uitleg geven van zijn handelen. Zo vertelt hij dat hij niet naar Corinthe is gegaan om de gemeente te sparen. Maar wat door de brief heen vooral opvalt is dat hij wijst op zijn ambtsdienst. Zoals hij dat ook heel duidelijk doet in onze tekst van vanmorgen. En in onze tekst van vanmorgen werkt hij die ambtsdienst uit in drie richtingen. Richtingen die u verwoord vindt in de drie punten van de preek. En het eerste dat hij aan de gemeente laat zien dat hij niet twijfelt aan de manier waarop hij zijn ambtsdienst vervuld. Hij heeft hun erkenning niet nodig. Hij hoeft zichzelf niet aan te prijzen en hij heeft ook de aanbeveling van de gemeente niet nodig. Zo zegt hij in vers 1 van hoofdstuk 3. “Gaan wij onszelf aanprijzen? Of hebben wij soms, gelijk sommigen, aanbevelingen bij u of van u nodig?” Paulus hoeft geen aanbeveling te hebben van de gemeente. En waarom niet? Omdat hij die al heeft.

De gemeente van Corinthe is zelf zijn aanbeveling. Want is de gemeente van Corinthe niet door de dienst van Paulus gesticht? Heeft hij daar niet het Woord van God gebracht, waardoor deze mensen discipelen van Christus zijn geworden? Ze zijn een levende aanbevelingsbrief voor Paulus. Ze zijn een getuigschrift van het ambtswerk van Paulus. Zo zegt Paulus het ook: “Onze brief bent u, geschreven in onze harten, kenbaar en leesbaar voor alle mensen, daar u toont een brief van Christus te zijn, door onze dienst opgesteld, niet met inkt geschreven, maar met de Geest van de levende God, niet op tafelen van steen, maar op tafelen van vlees in de harten.” Wat zouden verdere aanbevelingen bewijzen. Want het bestaan van deze gemeente van Christus, bewijst dat Christus aan zijn zijde staat. Dat de Geest zijn werk gebruikt en daar vruchten op geeft. Daarom schrijft hij in vers 4: “zulk een vertrouwen hebben wij door Christus op God”. Met het woord “zulk” verwijst hij naar vers 1, waar hij had gezegd geen aanbeveling van de gemeente nodig te hebben. Zoveel vertrouwen heeft hij wel. Want Christus heeft zijn werk gezegend en Christus geeft hem door die zegen het vertrouwen dat hij dienstknecht is van Christus. En dat hij geschikt is voor zijn taak. Hij heeft voldoende vertrouwen door Christus op God dat hij het echt wel zonder de aanbevelingen van de gemeente van Corinthe kan.

Paulus verdedigt hier dus zijn ambtswerk naar de regel die de Here Jezus ons heeft gegeven. In Mattheüs 7 vers 15 en verder. Daar waarschuwt Hij voor de valse profeten. Profeten die in schapenvacht tot ons komen, maar van binnen roofgierige wolven zijn. En dan leert de Here Jezus ons waar we hen aan kunnen herkennen: “Aan hun vruchten zult gij hen kennen: men leest toch geen druiven van dorens of vijgen van distels? Zo brengt iedere goede boom goede vruchten voort, maar de slechte boom brengt slechte vruchten voort.”

De vruchten van Paulus werk getuigen van het feit dat hij ambtsdrager is van Jezus Christus. Dat is bepalend. En zo is het vandaag ook nog. Wie ambtsdrager is van Jezus Christus moet zich niet al te zeer uit het veld laten slaan als er kritiek is op zijn optreden. Natuurlijk doet iedere ambtsdrager er goed aan om zich af te vragen of de kritiek terecht is of niet. En dan kan het goed zijn om dingen in je optreden te veranderen. Maar dat beslist niet over de vraag of je nog wel geschikt bent voor het ambt. Beslissend is toch de vraag of de gemeente wordt opgebouwd in het geloof. Of de gemeente opgebouwd wordt tot eer van Christus. Of dat ten diepste de eer van de ambtsdrager voorop staat. En waar Christus vruchten geeft door zijn Geest, daar mag iedere ambtsdrager vol vertrouwen zijn bij God en dus ook tegenover de gemeente. Dat in de eerste plaats.

In de tweede plaats zullen we zien dat **Paulus zijn ambtswerk verdedigt door erop te wijzen dat hij bekwaam is door God**. Hoe voorzichtig Paulus zich tegenover de gemeente beweegt blijkt wel uit wat hij vervolgens zegt. Want als het nog niet duidelijk was uit vers 4, dat hij op God vertrouwt bij zijn werk, en dat het door Christus komt, dan wordt het wel duidelijk uit vers 5. Waarin hij erkent dat hij niet uit zichzelf bekwaam iets om een gemeente van Christus in enige plaats te stichten. Door te zeggen: niet dat wij uit onszelf bekwaam zijn iets als ons werk in rekening te brengen, maar onze bekwaamheid is Gods werk.

Paulus wil dus helemaal niet opscheppen. Hij wil ieder idee in de gemeente afsnijden dat hij het als zijn verdienste beschouwt dat de gemeente door hem gesticht is. Hij wil niet zeggen: kijk eens wat ik gedaan heb. Nee. Paulus weet zich ook hierin ambtsdrager van Jezus Christus. Hij weet dat hij uit zichzelf niet bekwaam is het evangelie te verkondigen en gemeenten te stichten. Zijn bekwaamheid is Gods werk. God heeft hem

het verstand, de inzicht en de krachten gegeven. God heeft hem de gelegenheden gegeven. Alles is Gods werk. Hij is niet meer dan een instrument in Gods hand.

Zo laat Paulus de gemeente zien dat hij zich niet verheft tegenover anderen. En ook hierin toont hij zich een ware ambtsdrager en is hij een voorbeeld voor ieder die in Christus' dienst het ambt mag vervullen. De vruchten die de ambtsdrager op zijn werk mag zien en die hem vertrouwen geven dat hij werkelijk ambtsdrager van Christus is, mogen de ambtsdrager niet trots en hoogmoedig. Maar in alle ootmoed moet hij erkennen dat hij niet meer is dan een instrument in de handen van Jezus Christus. Die niet uit zichzelf bekwaam is. Die niet zichzelf van de gaven heeft voorzien. Maar die voor zijn dienst bekwaamd is door de Geest van Christus. Zijn gaven van de Here heeft ontvangen.

En iedere ambtsdrager moet daar telkens weer op gewezen worden. En naarmate de Here meer vruchten geeft, heeft hij dat des te meer nodig. Want de duivel is slim. En hij weet hoe makkelijk wij onszelf boven anderen verheffen. En hoe kan hij de kerk beter afbreken, dan de mensen die leiding moeten geven aan de gemeente tot afval te brengen? Dan door deze mensen te maken tot een steen des aanstoots? De duivel probeert altijd de ambtsdragers van Christus tot hoogmoed brengen. Tot het zoeken naar eigen eer. Want zo kan hij Christus van zijn eer beroven en zijn gemeente afbreken.

Ja, we moeten allemaal, maar ambtsdragers in het bijzonder, leren dat we van God afhankelijk zijn. En daar kom je nooit mee klaar. Dat moet de Here ons steeds weer en steeds meer leren. Zelfs Paulus werd hierin telkens weer onderwezen door de Here. En Paulus wist zich een echte discipel van Jezus Christus. Een leerling. En hij schaamt zich daar ook niet voor. Want in hoofdstuk 1 vers 8 en verder heeft hij geschreven over een grote verdrukking. Daar schrijft hij: Want wij willen u niet onkundig laten, broeders, van de verdrukking, die ons in Asia overkomen is: bovenmate en boven vermogen hebben wij een zware last te dragen gehad, zodat wij zelfs aan ons leven wanhoopten; ja, voor eigen besef achtten wij ons als ter dood verwezen, opdat wij niet op onszelf vertrouwen zouden stellen, maar op God, die de doden opwekt.

Zo was de Here dus ook met Paulus en Timotheüs bezig. Die bijzondere ambtsdragers om ze nog verder te bekwamen in het geloof. Door ze leren om nog meer op de Here te vertrouwen, dan ze al deden. En zo zal iedere ambtsdrager zich in heel zijn werk

afhankelijk moeten weten van de zegen en gaven die de Here schenkt. En bereid moeten zijn om te leren nog meer in afhankelijkheid van God te doen. Dat in de tweede plaats.

In de derde plaats **verdedigt Paulus zijn ambtsdienst door erop te wijzen dat hij dienaar is van het nieuwe verbond van de Geest**. Misschien heeft iemand zich van u afgevraagd waarom Paulus nu zijn werk maakt van die verdediging van zijn ambtsdienst? Waarom laat hij die verwijten niet over zijn kant gaan. Als hij toch zo vol vertrouwen is als hij zegt. Waarom maakt hij zich dan zo druk?

Hij had inderdaad de verwijten kunnen laten wat ze zijn. Maar dan zou hij geen goede ambtsdager zijn geweest. Want verwijten aan een ambtsdrager zijn niet alleen een bedreiging voor de persoon van de ambtsdrager. Als dat zo was, dan was het niet juist geweest als Paulus zich zo uitgebreid verdedigd had. Maar er staat veel meer op het spel. Namelijk de ambtsdienst wordt bedreigd. En als de ambtsdienst wordt bedreigd wordt het heil van de gemeente bedreigd.

Want de Here wil door de dienst van zijn ambtsdragers gemeentes stichten en uitbouwen. En waar de gemeente zijn door God gegeven ambtsdragers niet meer erkent, daar staat de toekomst van de gemeente op het spel, omdat men het instrument wegneemt waardoor de Here in zijn gemeente werkt. Het instrument waardoor de Here zijn kudde voedt, leidt en beschermt.

En als Paulus aan het einde van vers 6 dan gaat spreken over het feit dat hij een dienaar is van het nieuwe verbond, een verbond, niet van de letter, maar van de Geest, want de letter doodt, maar de Geest maakt levend, dan gaat het hem om de ambtsdienst die hij verricht.

Het opschrift boven het hoofdstuk: het oude en het nieuwe verbond, doen dan ook geen recht aan de inhoud van dit hoofdstuk. Want het gaat Paulus er niet zozeer om in dit hoofdstuk om te laten zien dat er een verschil is tussen het oude en nieuwe verbond. Dat Paulus het oude en nieuwe verbond ter sprake brengt is om de gemeente te laten zien wat er op het spel staat, als ze hem niet als ambtsdrager van Christus erkennen.

In de verzen 8 tot en met 11 laat hij eerst zien hij rijk de ambtsdienst van Mozes was. Want hij zegt: "Indien nu de bediening van de dood, met letters op stenen gegrift, gepaard ging met zulk een heerlijkheid, dat de kinderen Israëls de blik niet op het aangezicht van Mozes konden vestigen om de heerlijkheid van zijn aangezicht, die toch verdwijnen moest, hoe zal niet nog meer de bediening des Geestes in heerlijkheid zijn?"

De gedachte is dus deze. Als Mozes, die ambtsdrager was van het oude verbond, het verbond dat de dood bracht, omdat het Gods volk daardoor de zonde heeft leren kennen en daardoor onder Gods oordeel is gekomen. Als Mozes toch al met zo'n heerlijkheid was bekleed als ambtsdrager van dat verbond. Hoeveel heerlijker zijn dan de ambtsdragers van het nieuwe verbond. Het verbond van de Geest. Van de Geest die levend maakt. En hoe rijk ben je als kerk als je van de Koning van de kerk Jezus Christus ambtsdragers van dat verbond van de Geest in je midden mag hebben. En daarom is de Theologische Universiteit zo belangrijk, omdat daar jonge broeders worden voorbereid op de dienst van het Woord. Op de verkondiging van het nieuwe verbond van de Geest.

En broeders en zusters, dit moeten we toch vooral goed in het oog houden. We zijn rijk als de Here ons ambtsdragers geeft die de Here willen dienen en de gemeente willen opbouwen. Dat is een groot geschenk. Een geschenk ten leven. En ik vraag me eerlijk gezegd af of we ons dat nog voldoende bewust zijn. Zowel als ambtsdragers als gemeente. Laten we onszelf op dat punt eens eerlijk onderzoeken. Hoe denk ik over de ambtsdragers die God ons geeft? En hoe denk ik over mezelf als ambtsdrager? En hoe praten we over hen? En hoe gaan we daarin onze kinderen voor? Leren we onze kinderen nog het juiste zicht op de ambtsdragers? Of is het zo dat we ambtsdragers vooral waarderen naar hun persoonlijke kwaliteiten en ideeën. Zodat we het gevaar lopen dat we worden als de gemeente van Corinthe. Dat de een zegt: Ik ben van ds. Janse, omdat die voor gitaren in de eredienst is, en de ander zegt: Ik ben van ds. Pieterse, omdat hij alleen maar Psalmen opgeeft, of noem het maar op. Zodat we achter de ene dominee aanlopen en de andere niets vinden. Maar broeders en zusters dan zijn we op de verkeerde weg. Dan hebben we misschien onze dominee wel gevonden, maar lopen we het gevaar dat we onze Heiland kwijt raken. Want het gaat niet om die dominee en zijn ideeën. Nee, het gaat om Hem die hij verkondigt. Het gaat toch om Jezus Christus onze Verlosser. Zijn eigendom zijn wij. En Hij moet verkondigd worden. Want Hij is ons enig houvast in leven en sterven.

Laten we dus de Here danken voor onze ambtsdragers en laten we bidden voor hun. Dat de Here voldoende ambtsdragers zal geven. Dat de Here mensen bekwaam maakt toch deze levensnoodzakelijke dienst. En dat de ambtsdragers staande blijven doordat ze hun kracht zoeken bij God en ze zich vruchten mogen zien op hun dienst. Dan zullen we als

kerk onze Heer Jezus Christus dienen en eren en als bruid steeds meer groeien naar de volmaaktheid waartoe we geroepen zijn.

Amen